

Verlag startgesprek Buurtuitvoeringsplan Randwijck-West

Datum: 12 december 2022

Locatie: Hockeyvereniging Pinoké, Amstelveen

Tijd: 19.30 – 21.30 uur

Carin Tiggeloven - Gespreksleider

Floor Gordon - Wethouder Duurzaamheid gemeente Amstelveen

Rogier van der Laan – Procesmanager Energietransitie

Ruben Appelman – Energieloket Amstelveen

Patrick Lie – Projectmanager Energietransitie gemeente Amstelveen

René van de Horst – Energiecoach

1

Gespreksleider Carin Tiggeloven

Tiggeloven opent de avond en heet iedereen welkom. De gemeente heeft een visie op duurzaamheid en wil daarmee aan de slag. De klimaatdoeleinden moeten in 2040 gehaald zijn. Dat kan de gemeente niet alleen, dat moeten Amstelveners samendoen. Vanavond gaan we hierover met elkaar in gesprek, over hoe we de transitie naar een duurzame warmtevoorziening kunnen maken. Toekomstbestendig omgaan met ons energiegebruik, daar gaat deze avond over. Het is een eerste stap op weg naar een buurtuitvoeringsplan, een zogeheten BUP, voor de warmtetransitie. In het BUP wordt de aanpak per buurt vastgelegd.

2

Wethouder Duurzaamheid Floor Gordon

vertelt dat de gemeente hoge ambities heeft op het gebied van duurzaamheid. Amstelveen wil niet in 2050 maar al in 2040 onafhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. Uiteindelijk moeten alle woningen in Amstelveen klaargemaakt worden om van het gas af te kunnen. Dat betekent met name dat er veel meer geïsoleerd moet worden en het energieverbruik omlaag moet. En daarvoor is de gemeente afhankelijk van de inwoners.

Er zijn verschillende argumenten om minder fossiele brandstoffen te gebruiken: minder afhankelijk zijn van (Russisch en Gronings) gas; een lagere energierekening krijgen; en voor duurzaamheid. Avonden als deze zijn belangrijk om in gesprek te gaan met elkaar over hoe we dat willen doen. Wat zijn de wensen, vragen en onduidelijkheden die bij inwoners leven?

De gemeente heeft gekozen voor een aanpak per buurt, aangezien woningen in dezelfde buurt vaak op elkaar lijken. Het is efficiënt om de verduurzaming van die woningen samen te bekijken en te bespreken. Als eerste is de gemeente in de Zeestratenbuurt begonnen, daar lopen inmiddels gesprekken met bewoners. Een reden om in de Zeestratenbuurt te beginnen was omdat daar een warmtenet ligt dat mogelijk een collectieve optie voor de toekomst is. In Randwijck-West ligt geen warmtenet. Het is een oude wijk met op papier veel lage energielabels. Echter, de gemeente kent de werkelijke situatie niet: misschien hebben veel bewoners hun huis al behoorlijk verduurzaamd.

Carin houdt een kleine enquête onder de aanwezigen over de verwachtingen waarmee men naar deze bijeenkomst is gekomen. Iemand uit het publiek reageert: Ik kom naar een uitvoeringsplan luisteren, ik hoop dat het niet alleen bij informeren/communiceren blijft. Met gebruik van Mentimeter worden de motieven in steekwoorden doorgegeven, onder andere: kennis, regelingen, subsidies, ervaringen van anderen, oplossingen, nieuwsgierig, collectieve initiatieven, tijdspad, wat doet de gemeente, uitvoeringsplan, tips voor isolatie, overzicht initiatieven, beperking geluid warmtepomp. Bij de invoer 'bedrijfsnamen tips' vraagt Carin toelichting: iemand wilde graag zonnepanelen via collectieve inkoop bestellen, maar het betrokken bedrijf deed dat niet op hun type huis. En vraag je na bij mensen welke bedrijven goed en betrouwbaar zijn, dan krijg je vaak tegenstrijdige adviezen.

Rogier van der Laan, procesmanager Energietransitie bij de gemeente Amstelveen legt uit dat het team Energietransitie de verduurzaming van de gemeente organiseert en in die rol onder andere collectieve inkoopacties heeft opgezet voor onder meer zonnepanelen en isolatiemaatregelen. De afgelopen jaren heeft het team inwoners van Amstelveen individueel benaderd met brieven over verduurzamingsmaatregelen. Het doel is nu om te kijken of een collectieve benadering mogelijk is en zo ja, of dit meer mogelijkheden biedt en zorgt dat zaken versneld gerealiseerd kunnen worden. Neem bijvoorbeeld dakisolatie: als je dat in één keer met de hele straat doet, is dat veel efficiënter én goedkoper.

Er is de afgelopen jaren al veel voorwerk gedaan. In 2020 heeft de gemeente Amstelveen een Transitievisie Warmte opgesteld, die elke 5 jaar geactualiseerd zal worden op basis van nieuwe inzichten. De Transitievisie Warmte (TVW) is te vinden op de website van de gemeente Amstelveen.

Met het Buurtuitvoeringsplan is het doel dat iedereen in Randwijck-West, afhankelijk van de eigen portemonnee, de eigen woning kan verduurzamen.

Vragen vanuit het publiek & antwoorden:

- **V:** Hoe bepaal ik het energielabel van mijn huis?
A: Daar moet een energieprestatie-adviseur voor langskomen.
V: Maar voor één huis komen ze niet langs.
A: Ze moeten langskomen, ook voor één huis, want bij verkoop, verhuur of oplevering van een woning

is een energielabel verplicht. Een energielabel kan ook apart worden aangevraagd en biedt een startpunt. Vanaf daar kan gekeken worden wat nodig is om een ander label te krijgen. Aan de aanvraag van een energielabel zijn wel kosten verbonden. In principe kan een startpunt ook bepaald worden in samenspraak met een energiecoach van het Energieloket Amstelveen. Een energiecoach komt gratis langs.

V: De meeste huizen in deze wijk zijn eigenwoningbezit. De gemeente kan wel plannen maken, maar wij als woningeigenaren moeten die toch uitvoeren?

A: Ja, daarom zijn we hier vanavond ook samen. We willen uitvinden wat mensen nodig hebben in deze wijk.

- **V:** Ik woon in een hoekwoning met een typisch dak. We hebben geen spouwmuur en onze kelder staat vol water. Ik weet niet hoe dit aan te pakken en meer mensen in onze straat hebben dit probleem.

A: Dit is precies waar het om gaat: welke speciale situaties zijn er in deze wijk en wat is daarvoor nodig? Jarendertigwoningen hebben specifieke kenmerken. Overigens heeft Bureau Groene Grachten van vijf jarendertigwoningen in de wijk Elsrijk al rapporten gemaakt met adviezen op maat over hoe te verduurzamen. Die rapporten zijn ook interessant voor andere jarendertigwoningen, meer informatie is te vinden op: www.degroenemenukaart.nl/nl/amstelveen/jaren-dertig-woning

- **V:** Komt er in onze wijk ook een warmtenet, en zo ja, is er een aansluitingsplicht?
A: Nee, Randwijck-West zal geen warmtenet-aansluiting krijgen.
- **V:** Het Schipholproject bindt ons allemaal in deze wijk. Is het de moeite waard om van geluidwerend dubbel glas over te gaan op HR ++-glas? Iemand uit het publiek antwoordt dat zij van enkel glas naar HR++ is gegaan. Ze merkte geen achteruitgang in het weren van geluid, wel ging haar energierekening met een derde omlaag.
Rogier: Ik ga uitzoeken hoe het zit met de overgang van geluidswerend naar HR++glas. Niet alle woningen in deze wijk zijn overigens door Schiphol geïsoleerd. We hopen bedrijven te vinden die buurtgericht kunnen werken, die de hele wijk iets kunnen aanbieden. Collectief gaat sneller dan individueel, waarbij er wel oog moet blijven voor maatwerk.

Later uitgezocht antwoord op de vraag: Geluidswerend glas isoleert in principe ook. Bij geluidswerend glas wordt geluid opgevangen door de spouw tussen de twee glaslagen, die ook isoleert. Omgekeerd weert isolerend glas dus ook geluid. Voor geluidswerend glas kan met extra toepassingen de nadruk nog meer op geluidswering worden gelegd i.p.v. op isolatie. Het één sluit het ander dus niet uit, HR++ glas weert sowieso geluid en er is ook geluidwerend HR++ glas. Als antwoord op de vraag, de levensduur van dubbelglas is ongeveer 20 jaar, dus als dat bijna verstrijkt lijkt het verstandig over te stappen op (geluidswerend) HR++ glas.

- **V:** Ik hoor nu over allerlei individuele gevallen, maar ik wil graag de rode lijn horen. Kan de gemeente mij een overzicht geven van wat ik allemaal kan doen?
A: Dat is precies de bedoeling van het Buurtuitvoeringsplan.

5

Patrick Lie, projectmanager Energietransitie bij de gemeente Amstelveen legt wat meer uit over het Buurtuitvoeringsplan, ofwel het BUP. Het doel is om woningen klaar te maken om van het aardgas af te gaan en te streven naar dat de woningen voldoen aan de nationale isolatiestandaard. De middelen die de gemeente daarvoor wil bieden zijn o.a. ontzorging van bewoners met goede informatievoorziening, organisatie van (potentiële) collectieve inkoopacties bij betrouwbare installateurs en ondersteuning rondom financieringsmogelijkheden en subsidieaanvragen. Dit zal in samenwerking gebeuren met het Energieloket Amstelveen en met de energiecoaches.

Het BUP wordt een routekaart om het doel te realiseren. De gemeente wil samen met de bewoners van Randwijck-West inventariseren waar de behoeftes liggen. Vandaar de uitnodiging om u aan te melden voor de meedenk-groep, om input en terugkoppeling te geven op het BUP. Naar verwachting zullen er het komende half jaar 2 á 3 bijeenkomsten zijn voor de meedenk-groep. Wie zich wil aanmelden voor de meedenk-groep kan een e-mail sturen naar randwijckwest@amstelveen.nl.

6

Ruben Appelman is projectmanager Energietransitie bij het Energieloket Amstelveen. Het Energieloket Amstelveen helpt bewoners - geheel gratis - met het verduurzamen van hun woning. Op de website staat veel informatie. Mensen kunnen inzicht krijgen in hun eigen mogelijkheden door via de site een HuisScan te laten uitvoeren en gratis advies van een energiecoach aan te vragen. Zie: regionaalenergieloket.nl/amstelveen Het Energieloket Amstelveen organiseert ook regelmatig collectieve inkoopacties voor inwoners van de gemeente Amstelveen. Wie meedoet, kan met korting energiebesparende producten inkopen van betrouwbare leveranciers.

Het Energieloket heeft al verschillende huizen in Amstelveen geanalyseerd en daar rapporten van gemaakt. In de rapporten staat een stappenplan om de woning te isoleren en te ventileren. Voor elk onderdeel van de woning staat er een verbetermaatregel geadviseerd. Er zijn veel overeenkomsten tussen de verschillende woningen in Randwijck-West. Zo hebben veel mensen last van vocht in de kruipruimte, en hebben veel woningen geen spouwmuur. Ruben adviseert om de buurt-rapporten van huizen uit hetzelfde bouwjaar als de eigen woning te bekijken. De rapporten zijn te vinden op: <https://regionaalenergieloket.nl/amstelveen/indebuurt/projecten/amstelveen-overzichtpagina-bew-rapporten-downloaden>. Daarnaast zijn er ook stappenplannen opgesteld die te vinden zijn op regionaalenergieloket.nl/amstelveen onder 'stappenplan voor uw woning'.

Vragen vanuit het publiek & antwoorden:

- **V:** Je kunt wel alle maatregelen uitvoeren, maar dat kost handenvol geld. Waar begin je?
A: Zonnepanelen zijn absoluut aan te raden. Niet voor niets is de subsidie hierop inmiddels afgeschaft: je verdient ze namelijk heel snel terug. En kijk naar natuurlijke momenten om aanpassingen door te voeren. Als je Schipholglas bijvoorbeeld toch al toe is aan vervanging, kun je meteen op HR++ overstappen.
- **V:** Ik wil graag gaan isoleren en wil dat best collectief doen, maar hoelang duurt het voordat er een actie is? Want de prijzen stijgen iedere maand. Misschien moet ik nu maar vast beginnen, of loop ik dan een leuke korting mis?
A: Wachten loont niet. Hoe eerder u verduurzaamt, hoe meer u bespaart. Dus als u nu al een installateur heeft die kan leveren, maak daar gebruik van. Op de website van het Energieloket staan steeds de lopende collectieve inkoopacties. Momenteel ligt de focus op spouwmuur-, vloer- en dakisolatie.
- **V:** En wat als je denkt: ik doe maar niks want ik weet het niet?
A: Dat is niet slim met de huidige gasprijzen. Je verliest ook comfort. Isolatiemaatregelen lonen eigenlijk altijd.

- **V:** We zitten hier voor een BUP. Maar wat is nou het plan? Of wanneer komt dat? En wie is de procesbegeleider? Anders gaan we allemaal individueel naar het Energieloket.
A: Vandaag is vooral bedoeld om te inventariseren wat er leeft in de wijk. We willen het BUP participatief opstellen, niet opleggen. Een uitkomst kan zijn dat we inderdaad toewerken naar een menukaart met maatregelen zoals eerder werd gesuggereerd.
- **V:** Is het doel nou om aardgasvrij te worden?
A: Het doel is om klaar te zijn om aardgasvrij te worden.
- **V:** Warmtepompen gaan in onze wijk toch niet werken? Want wij hebben geen mechanische ventilatie in onze huizen.
A: Dat klopt niet, je hebt geen mechanische ventilatie nodig voor een warmtepomp. Wél heb je vloerverwarming nodig en een goed geïsoleerd huis. Is je huis nog niet zo goed geïsoleerd en heb je ook nog een cv-ketel ernaast? Dan kun je ook een hybride warmtepomp installeren.

Tip: Zet je cv-ketel op 60 °C en kijk een week lang of je je huis warm krijgt. Lukt dat, dan is je huis waarschijnlijk geschikt voor een warmtepomp en hoef je geen hybridepomp aan te schaffen.

7

Energiecoach René van der Horst legt uit wat zijn werk als energiecoach inhoudt: als 1 van de 10 coaches in Amstelveen geeft hij mensen persoonlijk advies over verduurzaming van hun woning. Hij kan langskomen of het gesprek telefonisch voeren als dat de voorkeur heeft. Energiecoaches zijn vrijwilligers en komen gratis langs. Zij werken volgens de Trias Energetica:

1. Wat verbruik je nu aan energie in huis?
2. Hoe ver kun je dat verbruik omlaag krijgen?
3. Hoe wek je de resterende energie die je nodig hebt duurzaam op?

Een adviesgesprek met een energiecoach vraagt u aan via regionaalenergieloket.nl/advies.

Tips van René:

- Kijk eerst naar je energieverbruik.
- Kijk welke maatregelen je samen met je burens kunt doen.
- Er is een handig boekje van een energieadviseur die zich de energiefluisteraar noemt. In zijn boek, Paris Proof Plan, staan veel nuttige tips over ventilatie. Kijk op: parisproofplan.nl

8

Energiecoach Clemens, aanwezig in het publiek als inwoner van Randwijck-West, vertelt over de subsidie-mogelijkheden. Naast de overheids subsidies bestaan er ook subsidies van de gemeente Amstelveen gericht op de verduurzaming van uw woning. Deze subsidies zijn veelal stapelbaar en mogen tegelijkertijd aangevraagd worden.

Reken voor isolatiemaatregelen op ongeveer 15% van het factuurbedrag dat u terugkrijgt. Voor zonnepanelen is de subsidie afgeschaft, maar vanaf januari 2023 wordt de btw hiervoor afgeschaft. In feite komt dat dus neer op een subsidie van 21%.

Ter afronding vraagt Carin wat mensen hebben opgestoken van de bijeenkomst.

- Het was nuttig, maar ik vraag me nog wel af wat goede technieken voor verduurzaming zijn.
- Er is nog veel te doen en er is duidelijk behoefte aan kennisdeling. Ik ben benieuwd wat er in het BUP komt te staan.
- Ik hoop dat er snel een vervolg komt die voorziet in het nemen van concrete stappen.

Patrick Lie: Er komt zeker een vervolg, in eerste instantie met de bewoners die zich aanmelden voor de meedenk-groep. Richting het einde van het traject organiseren we naar verwachting ook weer een brede bijeenkomst.